

Н.Ю. Байтерякова, О.З. Байтеряков, Є.О. Байтеряков

ЛІНГВОКРАЇНОЗНАВСТВО ВЕЛИКА БРИТАНІЯ

- Theoretical part
- Self-checking Questions
- Generalizing test
- Practical part
- Assignments
- Tests in thematic vocabulary

Н.Ю. Байтерякова, О.З. Байтеряков, Є.О. Байтеряков

**ЛІНГВОКРАЇНОЗНАВСТВО
ВЕЛИКА БРИТАНІЯ**

ПІДРУЧНИК

**Мелітополь
2017**

УДК 811.111'282(410)(075.8)

ББК 81.2 Англ-73

Б 18

Рекомендовано Вченою радою
Мелітопольського державного педагогічного університету
імені Богдана Хмельницького (протокол № 21 від 07. 07. 2017 р.)

Рецензенти:

С.В. Синьгуб, кандидат філологічних наук, доцент Київського національного лінгвістичного університету

А.Б. Лашко, кандидат філологічних наук, доцент кафедри перекладу з англійської мови Запорізького національного університету

Ю.О. Полікарпова, кандидат філологічних наук, доцент кафедри іноземних мов Таврійського державного агротехнологічного університету

Байтерякова Н.Ю.

Б 18 Лінгвокраїнознавство. Велика Британія: підручник
/ Н.Ю. Байтерякова, О.З. Байтеряков, Є.О. Байтеряков. – Мелітополь:
Видавництво МДПУ ім. Б. Хмельницького, 2017. – 328 с.

Підручник призначений для вивчення курсу «Лінгвокраїнознавство» студентами англomовних спеціальностей філологічних факультетів ВНЗ. Підручник складається з 8 розділів, їх послідовність, структура і зміст відповідають навчальній програмі даного курсу для університетів. Теоретична частина розділів містить автентичні англійські тексти, підібрані з різноманітних професійних видань та англomовних інтернет-ресурсів. Тексти адаптовано з метою професійно орієнтованого навчання англійської мови та відповідно до питомого рівня володіння студентами іноземною мовою. Практичні частини розділів складаються з 7-8 завдань, спрямованих на розвиток творчої мовленнєвої діяльності студентів, формування вміння самостійно аналізувати країнознавчу літературу, використання набутих знань для висловлювання своєї думки, а також на визначення студентами рівню власних знань.

Підручник стане в нагоді як студентам профільних спеціальностей, так і тим, для кого англійська не є основної іноземною мовою.

УДК 811.111'282(410)(075.8)

ББК 81.2 Англ-73

ISBN 978-617-7566-03-7

© Н.Ю. Байтерякова, О.З. Байтеряков,
Є.О. Байтеряков, 2017

© Мелітополь, 2017

CONTENTS

INTRODUCTION.....	8
1. GEOGRAPHY OF THE BRITISH ISLES.....	14
Theoretical part.....	14
Practical part.....	38
Assignments	38
Generalizing test.....	42
Tests in thematic vocabulary.....	45
2. GEOGRAPHICAL WONDERS OF THE BRITISH ISLES.....	53
Theoretical part.....	53
Practical part.....	66
Assignments	66
Generalizing test.....	69
Tests in thematic vocabulary.....	71
3. ECONOMY OF GREAT BRITAIN.....	77
Theoretical part.....	77
Practical part.....	107
Assignments	107
Generalizing test.....	112
Tests in thematic vocabulary.....	113
4. THE HISTORY OF GREAT BRITAIN.....	121
Theoretical part (I)	121
Practical part (I)	135
Assignments	135
Theoretical part (II)	139
Practical part (II)	148
Assignments	148
Theoretical part (III)	152
Practical part (III)	160
Assignments	160
Theoretical part (IV)	164
Practical part (IV)	183
Assignments	183
Generalizing test.....	187
Tests in thematic vocabulary.....	190

5. STATE SYSTEM OF GREAT BRITAIN.....	198
Theoretical part.....	198
Practical part.....	212
Assignments	212
Generalizing test.....	215
Tests in thematic vocabulary.....	217
6. JUDICIARY OF THE UNITED KINGDOM. SOCIAL DEFENCE OF THE CITIZENS.....	224
Theoretical part.....	224
Practical part.....	233
Assignments	233
Generalizing test.....	237
Tests in thematic vocabulary.....	238
7. THE HISTORY OF ENGLISH LITERATURE.....	245
Theoretical part (I)	245
Practical part (I)	257
Assignments	257
Theoretical part (II)	261
Practical part (II)	275
Assignments	275
Generalizing test.....	280
Tests in thematic vocabulary.....	281
8. BRITISH ART.....	289
Theoretical part.....	289
Practical part.....	313
Assignments	313
Generalizing test.....	317
Tests in thematic vocabulary.....	318
REFERENCES.....	325

ПЕРЕДМОВА

Існування мови неможливе без існування суспільства, що цією мовою користується. Ця на перший погляд прописна істина ховає у собі сутність курсу «Лінгвокраїнознавство», при чому стосовно будь-якої країни та її мови. Взаємозв'язок із лінгвістикою проявляють усі сфери людського буття: географія і топографія, економіка, історія, культура, література, судові системи, народні обряди та звичаї – все це виражається мовою, а тому відбивається у ній. Жодний мало-мальськи значимий процес чи подія фізичного простору не оминають простір лінгвістичний.

Цей підручник створено для однойменного навчального курсу «Лінгвокраїнознавство», що вивчається студентами англійських спеціальностей філологічних факультетів ВНЗ. Відповідаючи загальноосвітнім нормам, він розкриває основну інформацію про Сполучене королівство Великої Британії та Північної Ірландії, де зародилась англійська мова. Підручник складається з 8 розділів, їх послідовність, структура і зміст відповідають навчальній програмі даного курсу для університетів. Кожен розділ містить теоретичну і практичну частини.

Теоретична частина розділів містить автентичні англійські тексти, підібрані з різноманітних професійних видань та англійських інтернет-ресурсів. Насамперед вони відрізняються значною інформативністю, наявністю необхідної термінологічної та номенклатурної бази. Тексти адаптовано з метою професійно орієнтованого навчання англійської мови та відповідно до питомого рівня володіння студентами іноземною мовою.

Теоретична частина розділів дозволяє досягнути Британію з різних кутів зору, попутно засвоюючи питому лексику. Поряд із загальновідомою інформацією у текстах викрито деякі стереотипи та непорозуміння, що стосуються країни (скажімо, у чому полягає різниця між Сполученим королівством, Британією та Англією). Ілюстровані матеріали оздоблені інформативними підписами: завдяки цьому конкретні тези будуть співвідноситись із конкретними зображеннями.

Кожен текст теоретичної частини починається блоком тематичних питань для попереднього обговорення, призначеного для актуалізації опорних знань студентів і спрямування їх думок на вивчення даної теми.

Наприкінці теоретичного блоку надаються детальні запитання для самоперевірки засвоєння матеріалу.

Практичну частину кожного розділу побудовано за єдиною схемою. Вона містить 7-8 завдань (систему яких розроблено авторами), спрямованих на розвиток творчої мовленнєвої діяльності студентів, формування вміння самостійно аналізувати країнознавчу літературу, розвиток навичок англо-українського та українсько-англійського перекладу текстів, використання набутих знань для висловлювання своєї думки. Тобто практичний блок має наступну структуру:

- перше завдання кожного практичного блоку спрямовано на фонетичне опрацювання власних назв та імен за відповідною темою;
- друге завдання передбачає пошук, нотування у лінгвокраїнознавчий словник та переклад тематичної лексики;
- третє завдання спрямовано на формування вмінь пояснювати основні терміни та концепти англійською мовою;
- четверте завдання призначено для закріплення вмінь формулювати запитання стосовно питомої концептосфери;
- п'яте та шосте завдання передбачають систематизацію теоретичних відомостей шляхом заповнення різноманітних таблиць;
- сьоме завдання містить українськомовний країнознавчий текст, зміст якого необхідно передати англійською за певним планом, що передбачає висловлювання власного ставлення до змісту;
- восьме завдання пропонує підготувати усні доповіді відповідно до запропонованих ілюстрацій, використовуючи знання, набуті з теоретичної частини, а також тематичну лексику та надані мовленнєві кліше.

Для визначення студентами рівню засвоєння теми наприкінці кожного практичного блоку наведено тести для самоперевірки теоретичних знань і тести, спрямовані на роботу з тематичною лексикою.

Різноманітність типів завдань не тільки активізує розумові процеси, але й сприяє закріпленню світоглядної інформації, розширенню лексичного складу, а також здібності до побудови причинно-наслідкових зв'язків. Інформацію, що необхідна для успішного виконання завдань, ретельно підібрано відповідно до критеріїв актуальності, взаємоінтеграції навчальних курсів, відповідності лінгвокраїнознавчим нормам тощо.

Опрацювання теоретичних матеріалів і виконання практичних завдань підручника сприятиме формуванню у студентів наступних фахових компетентностей:

- розуміння географічних особливостей, історії, економіки, політичної системи, культури та звичаїв країни, мова якої вивчається;
- здатність інтегрувати відомості з різних наукових напрямків та навчальних дисциплін для розуміння країнознавчих та культурних особливостей країни, мова якої вивчається;
- розуміння особливостей формування країнознавчої та ідіоматичної лексики на підставі аналізу історичного розвитку країни, мова якої вивчається;
- здатність застосовувати лінгвокраїнознавчі знання в навчальному процесі вивчення англійської мови;
- здатність розвивати асоціативне та критичне мислення студентів на підставі реалій країни, мова якої вивчається;
- здатність до творчої та пошукової діяльності в навчальному і професійному комунікативному процесі;
- здатність до подальшого професійного самовдосконалення;
- розуміння етичних і моральних норм поведінки, що прийняті у соціумі іншого культурного типу, та моделей соціальних ситуацій;
- здатність до міжкультурної комунікації;
- здатність вільно спілкуватись англійською мовою із застосуванням країнознавчої лексики та термінології;
- здатність долати вплив стереотипів і здійснювати міжкультурний діалог в загальній та професійній сферах спілкування;
- володіння основними дискурсивними способами реалізації комунікативних цілей висловлювання стосовно до особливостей комунікативного контексту.

Даний підручник стане у нагоді студентам і викладачам філологічних факультетів, а також усім, хто цікавиться історично-культурною спадщиною Великої Британії.